

Kilde: Viborg Kommune

Hvad kan landbrugsrådgivningen tilbyde?

- ★ Repræsentere og varetage dyreholder/lodsejers interesser
- ★ Fremme og understøtte samarbejde mellem landbruget, kommuner, Naturstyrelsen, Landbrugsstyrelsen, borgere m.m.
- ★ Deltage i lodsejer- og infomøder
- ★ Give individuel rådgivning
  - Rådgivning og ansøgning om tilskud
  - Dyrehold
  - Økonomi
  - Forpagtningskontrakter, græsningsaftaler m.m.
- ★ Medvirke ved jordfordeling
- ★ Medvirke til udvikling af værktøjer, uddannelse, støtteordninger og kontrol

Fordele ved at indgå i vådområdeprojekt

- ★ Sikre indtægt på areal, som alligevel er/bliver for vådt/urentabelt.
- ★ Mulighed for jordfordeling
  - Salg af uproduktive arealer/arealer langt væk
  - Køb af græsnings-, natur-/jagtarealer
- ★ Mulighed for større sammenhængende arealer til afgræsning.
- ★ Hindre tilgroning af lysåben natur ved f.eks. afgræsning
- ★ Bevare og beskytte truede naturtyper (rigkær, kilder og overdrev)

Kombination af ordninger/tilskud

- ★ Grundbetaling (ca. 1.900 kr.)- under projektarealer (art. 4)
- ★ Engangskompensation
- ★ Pleje af græs og naturarealer (5-årige tilsagn)
  - Søg kun, hvor betingelserne for afgræsning/slæt kan overholdes
- ★ Rydning af tilgroede arealer
- ★ Forberedelse til afgræsning (hegning)
- ★ Kan **IKKE** kombineres med de nye 1-årige bio-ordninger (herunder økologisk arealtilskud)
- ★ Kan **IKKE** anvendes til opfylde GLM8 (4% "brak")

Engangskompensation fra 2024

- ★ Engangsbetaling (referenceperiode 2017-2021)
- ★ **KUN** ejer kan søge kompensation
- ★ **Anlægsarbejde afsluttet året før**
- ★ Omdrift - 82.500 kr./ha
- ★ Permanent græs 35.500 kr./ha
- ★ 5-årig tilsagn (1. år ansøgning/udbetaling + 4 år indberettes)
- ★ Ansøgning og udbetaling følger frister for Fællesskema
- ★ Nye projekter - omdriftsarealer kan ikke anvendes til GLM8 og småbiotoper.
- ★ Beskattes som anden indkomst – men kan være under virksomhedsordning eller investering

Pleje af græs- og naturarealer - betingelser for tilskud

- ★ **Grundbetaling** – ca. 1.900 kr. / ha
- ★ Pleje af græs og naturarealer – forpligtigelsen gælder i 5 år
- ★ **Afgræsning:** Synligt afgræsset pr. 15. september
  - 1.650 kr./ha **med** Grundbetaling
- ★ **Afgræsning:** Fast græsningstryk 0,3 SK i perioden 1. juni – 31. august / Ekstensiv græsning billeddokumentation skal indsendes igennem LBST app i november
  - 2.600 kr./ha **uden** Grundbetaling
- ★ **Slæt:** Mindst ét slæt fra 21. juni – 15. september PLG
  - 850 kr. med Grundbetaling/1.050 kr. uden Grundbetaling
- ★ Må gerne supplere slæt med afgræsning og omvendt, men ikke erstatte hovedforpligtigelsen
- ★ **Må ikke slås i perioden 1. maj – 20. juni**
- ★ **Ikke sprøjte, gødske eller omlægge arealet**
- ★ **Tilskuds fodring ikke tilladt**, dog tilskuds fodring af kalve i kalveskjul

Forberedelse til afgræsning (Hegning) – betingelser for tilskud

- ★ Mulighed for at få heget udvalgte arealer både ejet, lejet eller blot jord med råderet
- ★ Der kan søges til:
  - ★ - Forskellige hegstype
  - ★ - Forskellige drikkevandsmuligheder
  - ★ - El apparat
  - ★ - Rørbrø, vadested eller bro
  - ★ - Fast fangfold
- ★ Alt har en fast pris og tilskud kendes ved indsendelse af ansøgning
- ★ Tilskudssatserne plejer at dække langt størstedelen af projekterne 100%
- ★ Projektperiode er op til 2 år inden anmodning om udbetaling
- ★ Efter anmodning om udbetaling er indsendt skal heget opretholdes i 3 år.
- ★ Der er ikke tilskud til nedtagning eller rydning af hegnslinje igennem LBST
- ★ Ulvesikret hegn søges igennem Miljøstyrelsen, og der er visse krav til hvem der kan søge.

Hvem kan søge tilskud / har ansvar for arealer og dyr?

- ★ **Naturpleje ved afgræsning er et samarbejde mellem lodsejere og dyreholder**
- ★ **Lodsejer søger tilskud**
  - Har ansvar/risiko for at betingelser er overholdt
  - Græsningsaftale - sikre dyreholder har ansvar for dyrene
  - Betale dyreholder for afgræsning
- ★ **Dyreholder søger tilskud**
  - Forpagtningsaftaler med lodsejere
- ★ **Græsningslaug (forening) søger tilskud**
  - Forpagtningsaftaler med lodsejere
  - Græsningsaftale med dyreholder
  - Kræver god styring og én ansvarlig repræsentant

Tænk nyt som jordbrugere/lodsejere (1)

★ Dialog og fællesskab

- Viden, fælles sprog, respekt

★ Skabe en fælles vision / strategi sammen

- Inddragelse, forventningsafstemning
- Synergi mellem klima, miljø, natur og erhverv
- Mulighed for investeringer og penge fra fonde m.m.

★ Friluftsliv i lokalområdet

- Flere og mere sammenhængende tilbud for lokale og turister (stier, mødesteder, shelter, kano, aktiviteter, parkering m.m.)
- Formidling af ådalens natur- og kulturværdier

Tænk nyt som jordbrugere/lodsejere (2)

★ Etablering af større sammenhængende græsarealer

- Aftaler med lodsejere, jordfordeling
- Både våde og tørre arealer skal indgå
- Tilskudsoptimering
- Naturpleje er også en rentabel driftsgren
- Få dyr – ekstensive racer (100-250 kg/ha)
- Helårs afgræsning, lille administration, lave omkostninger
- Fokus på naturpleje, hvor dyrene er et redskab til pleje og ikke kødproduktion
- Giver også plads til jagtinteresser

Jagt og afgræsning

- ★ **Succes med samgræsning afhænger af:**
  - Kvægflokkens sammensætning
  - Arealets struktur, adgang, lette flugtmuligheder
  - Fødeudbud, attraktiv vegetation?
  - Individ- og flokforskelle og indbyrdes tilvænning spiller også ind
- ★ **Rådyr og krondyr** græsser fortrinsvis på den del af græsgangen som kvæget vedligeholder med frisk plantevækst.
- ★ **Kronvildt** foretrækker tætgræssede dele af græsgang, primært på højere fugtig engbund
- ★ **Råvildt** foretrækker tætgræsset dele af græsbund på en mere tør engbund
- ★ **Råvildt synes ikke at være påvirket af tilstedeværelsen af kvæg.**
- ★ **Kronvildt** optræder mere sporadisk, og trækker ind i skoven efter endt græsning.

Hvorfor afgræsning ?

★ Ekstensiv afgræsning øger naturindholdet

- Afgræsning hindrer tilgroning og sikrer lysåbne arealer
- Giver plads til flere blomster = mad til insekter, fugle m.m.
- Natur- og kulturværdier sikres og udvikles

Beskyttet natur §3 og Særlige naturtyper (Natura 2000)

Naturudpegning HNV-værdi

Hvad kan projekt Natureman tilbyde, og hvor kan vi hjælpe jer

Formål: Fokus på at bevare og beskytte naturtyper; rigkær, kildevæld og overdrev i 11 Natura2000-områder, fordelt på 8 kommuner.

<https://life-natureman.dk/>

Projektområdet skal ligge indenfor Natura2000-område

Muligheder der åbner sig for dig som lodsejer:

- 1. Omkostninger forbundet med ansøgninger**
2. Afprøvning ny teknologi
- 3. Naturrådgivning**
- 4. Naturprojekter**
- 5. Fokus på særlige arter**
6. Naturlig hydrologi
7. Rydning og bekæmpelse af invasive arter
- 8. Opstart af dyrehold til afgræsning**
- 9. Etablering af fællesskaber**
10. Stier og rekreative tiltag
11. Biomassehøst
12. Jordfordeling

LIFE IP Natureman rådgivere hos Velas

Hanne Juncher Fris
Kundeansvarlig
m/speciale Jagt & Natur

📞 3036 4741
✉️ hjk@velas.dk
🏠 Viborg

Annemette Lyager Andersen
Planteavlserådgiver

📞 2999 5703
✉️ alp@velas.dk
🏠 Viborg

Ulla Plauborg
Planteavlserådgiver

📞 2999 5726
✉️ ulp@velas.dk
🏠 Viborg

Eja Lund
Ekspert, Miljø og Natur

📞 2518 5677
✉️ ejal@velas.dk
🏠 Søften

Bendt Jensen
Økologirådgiver

📞 2999 5727
✉️ bej@velas.dk
🏠 Søften

Jakob Røjkjær Pedersen
Juniorrådgiver, Natur

📞 2519 5532
✉️ jrpe@velas.dk
🏠 Viborg

[LIFE IP Natureman - hjemmeside](#)

velas